

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: Delfland.knnv.nl
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland
Youtube: [klik hier](#)

Nieuwsbrief 236 2 april 2024

Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk, Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Koninklijke Nederlandse Natuur Vereniging

VOORUITBLIK

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Jaarthema 2024: Schoner water

Soort van het seizoen Lente: **gele lis en vuurjuffer**

Kijk in april tot en met juni uit naar deze twee soorten; maak foto's en meld deze via natuurlijkdelfland@knnv.nl; vermeld plek waar je ze gezien hebt.

Wij publiceren deze in onze Nieuwsbrief. Je kan ze ook rechtstreeks bij waarneming.nl melden.

Het Soort van het seizoen is één van de activiteiten in ons jaarthema Schoner water, [klik hier](#) voor de informatiebrief

Waar is Natuurlijk Delfland actief?

Natuurlijk Delfland heeft een groot werkgebied. Sommige dingen doen we overal, maar andere ook bij jou om de hoek.

[Klik hier](#) dan zie je waar we actief zijn

3 april, 10.00 - 12.00 uur, Natuurcafé, schoner water, Melarium

Rond het Melarium bekijken en onderzoeken wij het water. Schoner water is het onderwerp van het jaarthema 2024.

4 april, 20.00 – 21.30 uur, Team Bomen

In Het Melarium.

We bespreken de voortgang van o.a. de Mobiele speurtocht bomen.

6 april, 9.30 – 12.00 uur, voor een groen Pasgeld

De Stichting Pasgeld Natuurlijk en Natuurlijk Delfland organiseren een bijeenkomst met leden uit de Rijswijkse Gemeenteraad, materiedeskundigen en bewoners van Pasgeld. Doel is om met elkaar na te gaan hoe de gemeentelijke beloftes en ambities over natuur-en biodiversiteitsbehoud, tegengaan water-en hittestress, goede mobiliteit en optimale sociale cohesie kunnen worden verwezenlijkt. Dit tegelijkertijd met de bouw van minimaal 1100 woningen en voorzieningen in de nu nog groene buffer Pasgeld. Ben je geïnteresseerd om mee te denken, laat het dan even weten met een email naar natuurlijkdelfland@knnv.nl

7 april, 14.00 – 16.00 uur, bomenexcursie, Agnetapark

Het Team Bomen bekijkt de bomen van het Agnetapark in Delft. Dit is een oud park met prachtige bomen, we zijn heel nieuwsgierig hoe deze er bij staan. Vraag naar de verzamelplek bij

bomen@delfland.knnv.nl

9 april, 14.00 – 16.00 uur, bestuursvergadering, Melarium

In het Melarium, gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft. Als je de agenda wilt ontvangen? Stuur een email aan natuurlijkdelfland@knnv.nl

9 april, 20.00 – 21.30 uur, Meetnet Urbane Soorten (MUS) avond, Melarium

In het Melarium, gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Op deze avond worden een toelichting gegeven over de MUS-telling. Meld je aan via

natuurlijkdelfland@knnv.nl We zijn lid van SOVON. Sovon voorziet de maatschappij van kennis over aantallen, verspreiding en ecologie van vogelpopulaties in Nederland. Met het Meetnet Urbane Soorten worden broedvogels in steden en dorpen gevolgd. De trends in aantallen en verspreiding

worden vastgelegd. Dit zijn onmisbare gegevens om na te gaan hoe het vogels in het stedelijk gebied vergaat.

Tuintip

Luister naar de vogels in je tuin en stuur deze op.

Sterrenhemel

dinsdag 2 april

05.15: Laatste Kwartier De Maan is in de fase van Laatste Kwartier. De linker helft van de Maan is nu verlicht en de Maan is vooral in de late nacht en vroege ochtend zichtbaar.

zaterdag 6 april

06.45: De Maan staat 1,7° ten oosten van Saturnus (+1,1m), in het sterrenbeeld Waterman

07.14: Laatste maansikkel. Vanochtend kunnen we, onder gunstige omstandigheden, de laatste maansikkel zien voor de komende Nieuwe Maan. Het is op dit moment 2,7 dagen voor Nieuwe Maan; de Maan is afnemend en voor 9,5% verlicht. De schijnbare breedte van de maansikkel bedraagt 3,1' en is met moeite aan het eind van de nacht, kort voor zonsopkomst, zichtbaar.

20.58: Alle manen oost van JupiterTussen 20:58 en 22:50 uur staan alle Galileïsche manen ten oosten van Jupiter. Vanaf Jupiter gezien zijn dat Europa, Io, Ganymedes en Callisto. Jupiter staat op een hoogte van 11° boven de westnoordwestelijke horizon, en goed zicht op de horizon is nodig om dit te kunnen zien. De Zon staat 14° onder de horizon. Voor het waarnemen van de manen van Jupiter is een verrekijker op statief al genoeg.

zondag 7 april

19.51: Maan in het perigeum De Maan is in het punt van zijn baan dat het dichtst bij de Aarde ligt: het perigeum. De afstand tussen de Aarde en de Maan bedraagt 358.850 km. De schijnbare diameter van de Maan is groter dan gemiddeld (33'18,0"), door de kleinere afstand. De Maan is krimpand, voor 2% verlicht en is kort voor zonsopkomst, dus tegen het einde van de nacht, zichtbaar.

maandag 8 april

20.21: Het is Nieuwe Maan. Vanaf de Aarde gezien staat de Maan in dezelfde richting als de Zon, zodat de verre kant van de Maan wordt verlicht en de donkere kant van de Maan naar de Aarde gekeerd is. Bovendien is de Nieuwe Maan alleen overdag boven de horizon. De Maan is door deze combinatie van oorzaken op dit moment onzichtbaar.

Afdelingswinkel, verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl

KNNV Uitgeverij houdt een grote voorjaarsopruiming!

Het is voorjaar! We ruimen lekker op... Als natuur-, vogel-, wandel- en tuinliefhebber kun je je hart ophalen. Bekijk hieronder een selectie uit ons aanbod en vind de mooiste natuurboeken tegen aantrekkelijke prijzen. Op=Op!. Dus [klik hier](#)

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

Nb. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren niet worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. We zullen dus alleen de waarneming in de Nieuwsbrief opnemen.

Correctie op waarneming dd 18/3 in Nieuwsbrief 235

Foto dd 18/3 is géén **steekmug**, maar 'n **dansmug** en die steekt niet, Anna Kreffer

1/3, **meeuwenvergadering**, Woudtse polder, Willemein

18/3, **snuitkeverschildwants**, Syriësingel, Delft, Aukje Gjaltema

Zomaar in het zonnetje op het bankje voor mijn huis: een snuitkeverschildwants.
Een eersteling :-)

19/3, Maansikkel achter wolk, Delfgauw, Bart Hendriks

23/3, **meidoorn**, Delft, Aukje Gjaltema

De eerste **meidoorns** bloeien al. In maart! Verder **paarse, witte en gele dovenetel, hondsdrif, grote ereprijs**, de eerste **tulpen, blauwe druifjes** en nog heel wat meer. De **wilgen** en **noorse esdoorns** staan ook in bloei, fijn voor de insecten, ik zie er alleen nauwelijks bijen of hommels op. Hopelijk komt dat nog.

25/3, **grote ereprijs**, Delft, Aukje Gjaltema

26/3, **gewoon speenkruid**, Delftse Hout, Bart Hendriks

26/3, **zwarte kraai** met broodkruimel, Delftse Hout, Bart Hendriks

27/3, **bruine kikker**, Schepen, Naaldwijk, Aad van Uffelen

Totaal 23 dode **bruine kikkers** in onze tuin geteld. En ineens toch 1 (levende) kikker en drill in de vijver. En later nog 4 kikkers. Toch een paar overleefd of ze komen ergens anders vandaan.

28/3, Hiep, Hiep, Hoera, lente !!, Frans Coppens

29/3, Haagwegbosje kleurt geel, Wilco Vos

29/3, **wilde kievitsbloem**, 3 ex., Abtswoudsepark, Foto Ivo Slaghekke van het team Abtswoudsepark Biodivers.

29/3, **weideschaduwants** op **citroenmelisse**, Den Hoorn, Willemein

31/3, **roodwangbromvlieg**, Kwarteltuin, Huub van 't Hart.

31/3, **strontvlieg onbekend**, Kwarteltuin, Huub van 't Hart.

31/3, waarschijnlijk het **peervormige draadwatje**, Hans Peters

31/3, *Stemonitopsis* sp., Lage Bergse Bos, Hans Peters

31/3, **citroenvlinder**. Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart

Jos op pad, week 13, Jos van Koppen

Twee weken geleden zag ik aan weerszijden van de Pijnackerse Vaart een **citroenvlinder** – niet gefotografeerd. Eén achter een huis boven het gras en één vlakbij het benzinstation.

Verder is in Delfgauw van alles in ontwikkeling. Van een enkele **raapzaadplant** in bloei tot veel meer. **Vergeet-mij-nietjes** en **ereprijs** komen nu ook volop in bloei. Ik heb een mooie **paardenbloemtuil** gefotografeerd vanwege de bijzondere vorm. **Smeerwortel** begint ook volop te bloeien, zowel de paarse als de witte vorm. Bijzonder was de groei van **heermoes** door een gat in een grote steen ! Niet voor één gat te vangen dus.

Tot mijn vreugde zag ik dat onder het tramviaduct van lijn 19 weer gaten in het zand waren ontstaan. Dat geeft hoop op de komst van **sachemoliebijen** over een aantal maanden. Augustus of zo.

paardenbloemen

heermoes

gaten zandbijennest

De paddentrek heeft zeer weinig resultaat opgeleverd. Dinsdag 2 april ga ik voor het laatst mijn route afleggen. Tussen Delfgauw en Delft heb ik wel een **dotterbloem** gesignaleerd langs het Vrederustpad.

Bij huis groeien twee jonge **meerkoeten** en ik zag in de sloot bij de Madoerastraat de eerste **pinksterbloem** bloeien. Verder nog niet gezien tot zaterdag 30 maart.

dotterbloem

jonge meerkoeten

pinksterbloem

Langs het Van Weerden Poelmanpad zag ik ook de ontwikkeling van veel **raapzaad** en je moet nu goed de **paarse dovenetel** en **hondsdrif** gaan onderscheiden [niet moeilijk overigens]

Bijzonder was afgelopen week de waarneming van een paar **schaatsenrijdertjes** in de sloot voorbij het ILSY-plantsoen naast het bedrijventerrein. **Stinkende gouwe** is ook aan het bloeien op het ILSY-plantsoen en in het bos aldaar bloeit de **Scilla**.

schaatsenrijder

sterhyacinth

stinkende gouwe

TERUGBLIK: Activiteiten

Zienswijze Pasgeld Oost

Pasgeld dreigt voor huidige en toekomstige bewoners onleefbaar te worden. Voor onze zienswijze over de toekomst van Pasgeld Oost, [klik hier](#)

week 13, paddentrek

Het overzetten is op de meeste locaties gestopt. Een van de deelnemers schreef: Wij vonden het een leuk wekelijks uitje op de fiets met als extra dat we wat padden hebben gered tegen het plat rijden. Bedankt.

20 maart, groene tuin

Onze tuin bestrijkt in totaal circa 500 m². We hebben hem zo'n 30 jaar geleden aan laten leggen, met als kenmerken: een natuurlijke tuin met hoofdzakelijk inheemse planten, een grote vijver, een moerasje, een vogelbosje, dijk vegetatie, diverse fruitsoorten en een erfafscheiding van wilgen takken. Kortom: een diervriendelijke tuin waar waar wat te beleven valt.

We hebben het geluk dat onze tuin grenst aan een brede sloot, zodat we nooit gebrek aan water hebben. In de loop van de tijd is de tuin volwassen geworden, waardoor er nu een eigen micro-klimaat heerst en je er op een hete zomerdag heerlijk verkoeling kunt vinden.

Aan de overkant van de sloot ligt een klein natuurgebied, Brenda Kwak.

25 maart, hommelpotten in Istanboel

In het Robert College (Istanboel, Turkije) staan de hommelpotten in een vitrine. Deze zijn door de leerlingen gemaakt. Ze worden speedig in de tuin van de school geplaatst.

27 maart, paddentrek Maasland.

Een melding van een paddenoverzetter: Zone 1,2 en 3 niets. Wèl 1 reiger, toeval?

28 maart, 19.30 uur, cursus gids expeditie Zandmotor

De geschiedenis van het landschap, de diverse biotopen werden door 58 personen via zoom gevolgd.

29 maart, nieuws uit de Bijentuin

Deze maand hebben Annemarie en ik ons voornamelijk beziggehouden met het opruimen van het gemaaide riet op de Bijentuin, het snoeien van planten (**lavendel, tijm** e.d.) en het verwijderen van onkruid/ongewenst kruid in de borders. Ook in het entreevak is gewied, geknipt en geharkt en ziet er weer netjes uit.

Vandaag zijn we weer verdergegaan in de plantvakken van de Bijentuin. De struiken van de **sneeuwbes** zijn gesnoeid en er zijn **distels, kleefkruid, brandnetels** en ander ongewenst kruid verwijderd en de grond is zoveel mogelijk losgeharkt. Uiteraard werd ook ieder tussen de planten opkomende rietstengel meedogenloos uitgestoken of afgeknipt en in de aarde geduwd. Tot onze grote schrik vonden we ineens jong **zevenblad** in het zuidvak-oost! Dat hebben we zoveel mogelijk uitgegraven en houden we voortaan goed in de gaten.

Langs de slootkanten rondom het eiland hebben altijd boomstammen gelegen. Die zijn inmiddels tot pulp vergaan en zullen binnenkort, hopelijk met meer menskracht, worden vervangen door de al klaarliggende nieuwe boomstammen (zie bijgaande foto). Tot zover voor nu, Nicoline Veenendaal

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen

Ted Kruithof, verwerken van de inzendingen

Anna Kreffer, Soort van het Seizoen

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

En vele personen die in de bijdragen staan.

Het redactieadres is natuurlijkdelfland@knnv.nl zie ook het briefhoofd.

TIPS

6 april kledingruildag Rataplan

[Klik hier](#)

Melarium ons clubhuis

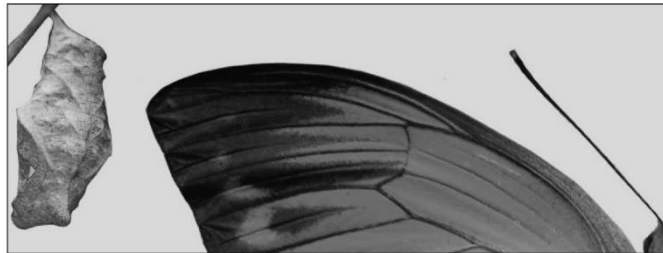
Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

[Klik hier voor meer informatie](#)

Bij ons kun je je ontpoppen.

Tot iemand die van de natuur geniet, Of haar bestudeert en beschermt. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl

Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld.

[Klik hier](#)

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.
Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.